

Regeling van de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 21 juni 2013, 124014-105221A-WJZ, houdende regels ten aanzien van het pleegcontract en informatieverplichtingen (Regeling pleegzorg 2013)

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport;

Gelet op de artikelen 28b, derde lid, en 28d, tweede lid, van de Wet op de jeugdzorg;

Besluit:

Artikel 1

In deze regeling wordt verstaan onder:

pleegkind: jeugdige die aanspraak heeft op pleegzorg op grond van de wet, welke aanspraak bij een pleezorgaanbieder tot gelding wordt gebracht;

pleegoudervoogd: pleegouder die over een pleegkind voor wie hij een pleegcontract heeft afgesloten en over wie hij tevens de voogdij uitoefent;

pleezorgaanbieder: zorgaanbieder die pleegzorg biedt;

wet: Wet op de jeugdzorg.

Artikel 2

1. Het pleegcontract tussen een pleezorgaanbieder en een pleegouder niet zijnde een pleegoudervoogd voldoet aan de eisen, opgenomen in bijlage 1.
2. Het pleegcontract tussen een pleezorgaanbieder en een pleegoudervoogd voldoet aan de eisen, opgenomen in bijlage 2.

Artikel 3

De stichting en de pleezorgaanbieder informeren bij het verstrekken van inlichtingen inzake feiten en omstandigheden die de persoon van het pleegkind of diens verzorging of opvoeding betreffen, voor zover deze informatie relevant is voor de uitoefening van de taak van de pleegouder, de pleegouder in ieder geval over:

- a. identificerende gegevens van het pleegkind, waaronder naam, adres, woonplaats, geboortedatum en geslacht;
- b. de achtergrond van het pleegkind;
- c. de reden van uithuisplaatsing;
- d. de medische gegevens van het pleegkind;
- e. gegevens omtrent de dagbesteding van het pleegkind.

Artikel 4

In afwijking van artikel 2, eerste en tweede lid, kunnen pleegcontracten met een pleegouder, die tot stand zijn gekomen voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze regeling ongewijzigd in stand blijven voor de duur van achttien weken na inwerkingtreding van deze regeling.

Artikel 5

De Regeling pleegzorg wordt ingetrokken.

Artikel 6

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 juli 2013.

Artikel 7

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling pleegzorg 2013.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M.J. van Rijn.*

BIJLAGE 1. EISEN AAN HET PLEEGCONTRACT, BEDOELD IN ARTIKEL 2, EERSTE LID, VAN DE REGELING PLEEGZORG 2013

1. Een pleegcontract heeft betrekking op één pleegkind.
2. Het pleegcontract vermeldt de datum van aanvang van het contract ten behoeve van de opvoeding en verzorging van het pleegkind in het kader van de plaatsing door de pleegzorgaanbieder. Daarnaast vermeldt het pleegcontract de contactgegevens van de ouder(s) met gezag over het pleegkind dan wel van degene die de voogdij heeft over het pleegkind.
3. Het pleegcontract eindigt in ieder geval door:
 - a. het vervallen van de aanspraak op pleegzorg van het pleegkind;
 - b. ontbinding met wederzijds goedvinden;
 - c. de beëindiging van de plaatsing door de pleegzorgaanbieder, met inachtneming van onderdeel 5;
 - d. tussentijdse opzegging door de pleegouder, met inachtneming van onderdeel 6;
 - e. het verkrijgen van de voogdij door de pleegouder.
4. Het pleegcontract kan alleen schriftelijk beëindigd worden.
5. Het pleegcontract regelt dat de plaatsing van een pleegkind bij een pleegouder door de pleegzorgaanbieder slechts eenzijdig tussentijds kan worden beëindigd als het belang van het pleegkind dit vergt. Een dergelijke tussentijdse beëindiging vindt niet plaats dan nadat hierover overleg is gevoerd met de pleegouder(s).¹ Indien de pleegzorgaanbieder ernstige vermoedens heeft dat de pleegouder het pleegkind opvoedt in strijd met het hulpverleningsplan of dat verblijf bij de pleegouder schadelijk is voor de ontwikkeling van het pleegkind, kan hij de overeenkomst onverwijld, zonder overleg, eenzijdig beëindigen.
6. Het pleegcontract regelt dat een eenzijdige tussentijdse opzegging door de pleegouder niet plaatsvindt dan nadat de pleegouder hierover overleg heeft gevoerd met de pleegzorgaanbieder. Indien de pleegouder het contract wenst op te zeggen om reden dat de pleegzorgaanbieder nalatig is in het nakomen van het pleegcontract, vindt beëindiging niet plaats dan nadat de pleegouder zijn bezwaren betreffende de uitvoering van het pleegcontract door de pleegzorgaanbieder schriftelijk aan de pleegzorgaanbieder kenbaar heeft gemaakt en de pleegzorgaanbieder de uitvoering niet binnen drie weken heeft verbeterd. Eenzijdige beëindiging door de pleegouder geschiedt niet dan nadat de pleegzorgaanbieder gedurende één week in de gelegenheid is gesteld te zorgen voor een vervangend verblijf voor het pleegkind.
7. Het pleegcontract regelt dat de pleegouder verzorging en opvoeding biedt met inachtneming van het voor het pleegkind vastgestelde hulpverleningsplan.
8. Het pleegcontract regelt dat de pleegouder:
 - a. de lichamelijke en geestelijke integriteit en zelfstandigheid van het pleegkind borgt;
 - b. de levensbeschouwelijke of godsdienstige overtuiging van het pleegkind borgt;
 - c. zich onder alle omstandigheden onthoudt van belastende bestraffingen of handelingen;
 - d. zich onder alle omstandigheden onthoudt van seksueel of erotisch getint contact met het pleegkind.
9. Het pleegcontract bevat de voorschriften waaraan de pleegouder dient te voldoen, waaronder in ieder geval:
 - de pleegouder biedt het pleegkind vanuit een stabiele gezinssituatie een veilige leefomgeving;
 - de pleegouder biedt het pleegkind en degene die belast is met het gezag over het pleegkind voldoende openheid en duidelijkheid over het pleegouderschap;
 - de pleegouder deelt het opvoederschap met de degene die belast is met het gezag over het pleegkind en werkt hierbij met hem samen;
 - de pleegouder helpt het pleegkind een positieve kijk op zichzelf te ontwikkelen;
 - indien noodzakelijk en voor zover mogelijk, helpt de pleegouder het pleegkind zijn gedrag te veranderen;
 - de pleegouder draagt er zorg voor dat hij zijn eigen gezinsleven aanpast aan het pleegouderschap en het eventuele einde van het pleegouderschap.
10. Het pleegcontract bevat de aard en de omvang van de door de pleegzorgaanbieder te verlenen begeleiding. Bepaald wordt dat de pleegzorgaanbieder in ieder geval één keer per jaar de gelegenheid krijgt het pleegkind afzonderlijk te spreken.
11. Het pleegcontract bevat in voorkomende gevallen een regeling omtrent de van de pleegouders vereiste medewerking bij de uitvoering van de regeling die bestaat omtrent het contact met de ouders en eventuele andere verwanten van het pleegkind, waarbij de pleegzorgaanbieder verplicht is de privacy van het pleeggezin zo veel als mogelijk te beschermen.
12. Het pleegcontract regelt dat de pleegzorgaanbieder de pleegouder op de hoogte stelt van alles wat voor een verantwoorde opvoeding en verzorging van het pleegkind van belang is en dat de pleegzorgaanbieder en de pleegouder elkaar op de hoogte houden van voorvallen of ontwikkelin-

¹ Als een pleegcontract wordt gesloten met twee pleegouders, moet hierna in plaats van 'pleegouder' worden gelezen: pleegouders.

-
- gen die van invloed zijn op of te maken hebben met de opvoeding en verzorging van het pleegkind.
13. Het pleegcontract regelt hoe de pleegouder in contact kan komen met een vertrouwenspersoon als bedoeld in hoofdstuk X van de wet.
 14. Het pleegcontract bevat de bepaling dat de pleegzorgaanbieder zich verbindt klachten van de pleegouder over gedragingen van hemzelf of van voor hem werkzame personen te behandelen overeenkomstig de klachtenregeling, bedoeld in hoofdstuk XII van de wet.
 15. Het pleegcontract bevat een regeling van de informatie die de pleegouder moet verschaffen in verband met de vaststelling van de pleegvergoeding.
 16. De pleegzorgaanbieder en de pleegouder betrekken het pleegkind overeenkomstig zijn beoordelingsvermogen bij voor hem belangrijke aangelegenheden en beslissingen.
 17. Het pleegcontract bevat een pleegouderverklaring, welke verklaring luidt:
Met de ondertekening van dit pleegcontract verklaart de pleegouder in het verleden niets te hebben gedaan dat het pleegouderschap in de weg kan staan. Tevens verklaart de pleegouder melding te doen bij de pleegzorgaanbieder indien hij nu of in de toekomst iets doet dat het pleegouderschap in de weg kan staan.
 18. Indien sprake is van een plaatsing bij een pleegouder als bedoeld in artikel 28a, vierde lid, van de wet, bevat het pleegcontract in ieder geval de volgende bepalingen:
 - de pleegouder dient mee te werken aan de onderzoeken, bedoeld in artikel 28a, vierde lid, van de wet;
 - onverminderd punt 3 eindigt het pleegcontract als na verloop van de in artikel 28a, vierde lid, van de wet, genoemde termijn niet is voldaan aan de voorwaarden van artikel 28a, eerste lid, onderdeel c, en derde lid, dan wel indien gedurende die termijn blijkt dat niet aan vorenbedoelde voorwaarden zal worden voldaan.

BIJLAGE 2. EISEN AAN HET PLEEGCONTRACT, BEDOELD IN ARTIKEL 2, TWEEDE LID, VAN DE REGELING PLEEGZORG 2013

1. Een pleegcontract heeft betrekking op één pleegkind.
2. Het pleegcontract vangt aan op het moment dat de pleegouder de voogdij over het pleegkind heeft gekregen en het pleegkind binnen zijn gezin verzorgt en opvoedt in het kader van een plaatsing door de pleegzorgaanbieder.
3. Het pleegcontract eindigt wanneer de voogdij van de pleegoudervoogd(en)² eindigt, dan wel wanneer de aanspraak op pleegzorg van het pleegkind vervalst.
4. Het pleegcontract bepaalt dat de pleegoudervoogd naar eigen inzicht en op eigen wijze invulling geeft aan de verzorging en opvoeding van het pleegkind.
5. Het pleegcontract bevat de aard en de omvang van de begeleiding door de pleegzorgaanbieder. De begeleiding is beperkt tot één gesprek per jaar, tenzij de pleegoudervoogd om meer begeleiding vraagt. Bepaald wordt dat de pleegzorgaanbieder bij het jaarlijkse gesprek, dat plaatsvindt bij de pleegoudervoogd thuis, in ieder geval de gelegenheid krijgt het pleegkind afzonderlijk te spreken.
6. Het pleegcontract regelt dat de pleegzorgaanbieder de pleegouder op de hoogte stelt van alles wat voor een verantwoorde opvoeding en verzorging van het pleegkind van belang is.
7. Het pleegcontract bevat een bepaling omtrent de wijze waarop de pleegoudervoogd in contact kan komen met een vertrouwenspersoon als bedoeld in hoofdstuk X van de wet.
8. Het pleegcontract bevat de bepaling dat de pleegzorgaanbieder zich verbindt klachten van de pleegoudervoogd over gedragingen van hemzelf of van voor hem werkzame personen te behandelen overeenkomstig de klachtenregeling, bedoeld in hoofdstuk XII van de wet.
9. Het pleegcontract bevat een regeling van de informatie die de pleegoudervoogd moet verschaffen in verband met de vaststelling van de pleegvergoeding. De pleegoudervoogd stelt de zorgaanbieder in staat om te controleren of het pleegkind daadwerkelijk bij de pleegouder verblijft. Daarbij informeert de pleegoudervoogd de zorgaanbieder onverwijld wanneer hij ophoudt het pleegkind in zijn gezin op te voeden en te verzorgen dan wel wanneer de voogdij is geëindigd.
10. Het pleegcontract bevat een pleegouderverklaring, welke verklaring luidt:
Met de ondertekening van dit pleegcontract verklaart de pleegouder in het verleden niets te hebben gedaan dat het pleegouderschap in de weg kan staan. Tevens verklaart de pleegouder melding te doen bij de pleegzorgaanbieder indien hij nu of in de toekomst iets doet dat het pleegouderschap in de weg kan staan.

² Als het pleegcontract is gesloten met twee pleegoudervoogden, moet hierna in plaats van 'pleegoudervoogd' worden gelezen: pleegoudervoogden.

TOELICHTING

Algemeen

Artikel 28b, derde lid, van de Wet op de jeugdzorg (hierna: de wet) bepaalt dat bij regeling van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport regels kunnen worden gesteld ten aanzien van het pleegcontract. Artikel 28d, tweede lid, biedt de mogelijkheid om bij regeling van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport regels te stellen omtrent het verstrekken van inlichtingen door de Stichting die een bureau jeugdzorg in stand houdt en de pleegzorgaanbieder aan de pleegouder, welke in het belang is van de verzorging en de opvoeding van de jeugdige en die noodzakelijk zijn voor de uitoefening van de taak van de pleegouder. De onderhavige regeling strekt ter uitvoering van de genoemde artikelen.

Artikelsgewijs

Artikel 1

Pleegoudervoogd

De rechter kan bepalen dat een of twee pleegouders worden belast met de voogdij over een jeugdige. De pleegoudervoogd wordt daardoor niet onderhoudsplichtig en kan aanspraak blijven maken op de pleegvergoeding.

Pleegzorgaanbieder

Er zijn thans 28 pleegzorgaanbieders verspreid over het hele land. Zij zijn onderdeel van de organisaties voor Jeugd & Opvoedhulp, aangesloten bij Jeugdzorg Nederland. De pleegzorgaanbieders zijn belangrijk bij het voorbereidings- en screeningstraject van de aspirant-pleegouder. De pleegzorgaanbieder geeft invulling aan dit traject. De pleegzorgaanbieder is verantwoordelijk voor de plaatsing van de jeugdige in het pleeggezin. Hierbij streeft de pleegzorgaanbieder naar een zo goed als mogelijke match tussen de jeugdige en het pleeggezin. Hierbij worden de (wensen van) de ouders van het pleegkind zoveel mogelijk betrokken. Bij het zoeken naar een pleeggezin waarin de jeugdige geplaatst kan worden, wordt rekening gehouden met allerlei factoren waarbij de hulpvraag van het kind centraal staat. Hierbij gaat het om factoren als opvoedingsvaardigheden van pleegouders, de woonplaats, de samenstelling van het pleeggezin, de religieuze achtergronden en de sociaal-culturele achtergronden. Op basis van onder andere deze factoren draagt de pleegzorgaanbieder zorg voor een zo goed mogelijke match tussen het pleeggezin en de jeugdige.

Bij een pleegzorgaanbieder zijn verschillende pleegzorgbegeleiders werkzaam. De pleegzorgbegeleider ondersteunt de pleegouder en het pleegkind. Een pleegzorgbegeleider is belast met de begeleiding van de pleegouder en is alert op signalen van onveilige situaties voor het pleegkind. De pleegzorgbegeleider legt regelmatig bezoeken af aan het pleeggezin. Pleegzorgbegeleiders krijgen door hun periodieke contacten met het gezin een goed beeld van het dagelijkse leven binnen het gezin. In afwijking van het vorenstaande houdt de begeleiding van een pleegoudervoogd in principe slechts één jaarlijks gesprek in, tenzij de pleegoudervoogd behoefte heeft aan meer begeleiding.³ Het jaarlijkse gesprek zal plaatsvinden bij de pleegouder thuis, waarbij de pleegzorgmedewerker ook de gelegenheid moet krijgen met het pleegkind apart te spreken.

Artikel 2

Ingevolge artikel 28b, eerste lid, van de wet, moeten de pleegzorgaanbieder en de betrokken pleegouder een pleegcontract sluiten voor de verzorging en opvoeding van de jeugdige. Een contract is een schriftelijk vastgelegde overeenkomst. In het pleegcontract worden de wederzijdse verplichtingen van de pleegzorgaanbieder enerzijds en de pleegouder(s) anderzijds geregeld. Pleegzorgaanbieders kunnen pleegcontracten sluiten met pleegouders die aan de wettelijke eisen voldoen en die zorg dragen voor de opvoeding en verzorging van een jeugdige die aanspraak heeft op pleegzorg. In de praktijk worden verschillende soorten pleegouders onderscheiden, zoals de bestandpleegouders (de reguliere pleegouders) en netwerkpleegouders. Een netwerkpleegouder is een pleegouder als bedoeld in artikel 28a, vierde lid van de wet. Bij netwerkpleegouderschap is sprake van een situatie waarin familie, vrienden of bekenden van de betrokken jeugdige reeds voorafgaand aan het tot gelding brengen van diens aanspraak op pleegzorg, zorg dragen voor de opvoeding en

³ Kamerstukken I 2012/13, 32 529, nr. I, p. 3 (brief van de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, mede namens de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie).

verzorging van die jeugdige. In dat geval kan niet voldaan worden aan de in artikel 28a, eerste en tweede lid, van de wet opgenomen voorwaarden dat de pleegouder voorafgaand aan de aanvang van de opvoeding en verzorging over een verklaring van geen bezwaar beschikt én voorafgaand aan de plaatsing de procedure van artikel 28a, derde lid, van de wet met goed gevolg heeft afgerond. Daarom heeft de wetgever bepaald dat in zodanig geval aan de betrokken voorwaarden moet worden voldaan binnen 13 weken nadat de aanspraak op pleegzorg tot gelding wordt gebracht. Gedurende ten hoogste 13 weken is sprake van een netwerkpleegouder. Na die periode wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen een netwerkpleegouder en een bestandpleegouder.

Onder het begrip pleegouder vallen daarnaast ook de pleegouders van een pleegkind dat aanspraak heeft op pleegzorg in het kader van artikel 14 van het Uitvoeringsbesluit Wet op de jeugdzorg (zogenoeten crisisplaatsingen). Ten slotte vallen ook de pleegoudervoogden onder het begrip pleegouder. In artikel 28b, derde lid, wordt bepaald dat de Minister van VWS regels kan stellen ten aanzien van het pleegcontract. In dit artikel en de daarop gebaseerde bijlagen 1 en 2 worden deze regels gesteld.

In bijlage 1 zijn de eisen opgenomen die gelden voor een pleegcontract met een pleegouder die niet belast is met de voogdij. Bijlage 2 bevat eisen waaraan een pleegcontract met een pleegoudervoogd moet voldoen.

Overigens kunnen pleegcontracten ook bepalingen bevatten die niet in de bijlagen zijn opgenomen. Voorwaarde hiervoor is uiteraard dat deze niet in strijd zijn met de eisen die in de bijlage staan én dat beide partijen met deze aanvullende voorwaarden instemmen.

Voor een toelichting op de eisen die aan de pleegcontracten worden gesteld, wordt verwezen naar de toelichting op de bijlagen.

Tweede lid

Voor pleegoudervoogden is sprake van een andere situatie dan bij de overige pleegouders. Pleegoudervoogden zijn door de rechter geschikt bevonden om het gezag over het pleegkind uit te oefenen. Een voogd moet in staat worden gesteld de opvoeding en verzorging van een pleegkind naar eigen inzicht en op eigen wijze in te vullen. Een intensieve begeleiding of bemoeiing door de pleegzorgaanbieder past daar niet bij. Voor de schriftelijke contracten die de pleegzorgaanbieder met pleegoudervoogden sluit, zijn daarom aparte vereisten geformuleerd, die zijn opgenomen in bijlage 2 bij deze regeling.

Artikel 3

Informatievoorziening aan de pleegouder is belangrijk. Om een goede invulling te kunnen geven aan zijn rol als pleegouder en de hulpverlening aan het pleegkind is het van belang dat de pleegouder relevante informatie krijgt inzake feiten en omstandigheden die de jeugdige of diens verzorging en opvoeding betreffen. De informatie die verstrekt moet worden betreft in ieder geval de NAW-gegevens van de jeugdige, de medische informatie over de jeugdige, de achtergrond van de jeugdige (hierbij kan onder andere gedacht worden aan de culturele en religieuze achtergrond van het pleegkind), de reden van uithuisplaatsing en informatie omtrent de dagbesteding van het pleegkind. Dit artikel geeft derhalve aan welke informatie ten minste dient te worden verstrekt aan de pleegouder. De Wet bescherming persoonsgegevens in combinatie met artikel 28d, eerste lid, van de wet, bieden daar de mogelijkheid toe. De informatie kan zo nodig zonder toestemming en indien mogelijk voorafgaand aan de plaatsing worden verstrekt.

De informatie die verstrekt wordt, dient wel relevant te zijn voor de uitoefening van de taak van de pleegouder. Welke informatie naast de in dit artikel opgenomen onderdelen noodzakelijk is voor de pleegouder om te weten, wordt ter beoordeling van de pleegzorgaanbieder en bureau jeugdzorg gelaten. Waar mogelijk worden de ouders betrokken.

Artikel 4

Voor alle contracten die na inwerkingtreding van deze regeling worden gesloten, is deze regeling onverkort van toepassing. De contracten die gesloten zijn vóór de inwerkingtreding van deze regeling tussen een pleegzorgaanbieder en een (netwerk)pleegouder, dan wel een pleegoudervoogd, blijven hun geldigheid behouden, doch dienen wel zo spoedig mogelijk aan de vereisten van de regeling te worden aangepast. Gezien het grote aantal bestaande (netwerk)pleegcontracten zal de verplichting om deze contracten te herzien leiden tot een grote hoeveelheid aan administratieve handelingen die door de pleegzorgaanbieders uitgevoerd moeten worden. Deze bepaling biedt de mogelijkheid voor pleegzorgaanbieders om deze administratieve handelingen over een langere periode te spreiden. Na de inwerkingtreding van deze regeling per 1 juli 2013 hebben pleegzorgaanbieders achttien weken de tijd om alle bestaande contracten van de (netwerk)pleegouder en de pleegoudervoogd aan de wettelijke vereisten te laten voldoen. Per 1 november 2013 dienen alle contracten voor de (netwerk-)pleegouder en de pleegoudervoogd te zijn aangepast. Het aanpassen van de contracten zal leiden tot

een initiële verhoging van de administratieve lasten. Alle bestaande contracten moeten worden aangevuld met een pleegouderverklaring. Daarnaast dient de pleegzorgaanbieder per contract na te gaan of er nog andere bepalingen dienen te worden aangepast.

Er zijn op dit moment ongeveer 22.000 pleegkinderen. Voor elk kind heeft de pleegzorgaanbieder een pleegcontract afgesloten met de pleegouders. Van de 22.000 pleegkinderen worden ongeveer 2.000 kinderen ondergebracht bij een pleegoudervoogd. Het aanvullen van de contracten van de pleegoudervoogd met een pleegouderverklaring en het omzetten van de contracten voor de pleegoudervoogd zal een gemiddelde aanpassingstijd van 2 uur hebben. Derhalve bedragen de administratieve lasten wat betreft de contracten met de pleegoudervoogden ongeveer: 2.000 contracten x 120 minuten x € 28 (uurtarief) = € 112.000.

Daarnaast geldt voor de overige 20.000 pleegcontracten een gemiddelde aanpassingstijd van een half uur. Hiermee komen de administratieve lasten voor het aanvullen van de reguliere pleegcontracten met een pleegouderverklaring en het omzetten van de reguliere pleegcontracten op ongeveer: 20.000 contracten x 30 minuten x € 28 (uurtarief) = € 280.000.

In totaal komen de totale administratieve lasten derhalve op € 392.000.

Toelichting op bijlage 1

In bijlage 1 zijn de vereisten opgenomen die gelden voor een pleegcontract dat wordt afgesloten tussen een pleegzorgaanbieder en een pleegouder, niet zijnde een pleegoudervoogd.

Ten aanzien van de onderscheiden onderdelen van de bijlage het volgende:

Ad 3

Het pleegcontract kan om verschillende redenen beëindigd worden. In ieder geval zal het pleegcontract eindigen in de gevallen, genoemd in onderdeel 3 van deze bijlage. Ten aanzien van de genoemde gevallen het volgende:

- a. Voor wat betreft de duur van pleegcontract wordt aangesloten bij de aanspraak op pleegzorg van een pleegkind. Indien een pleegkind geen aanspraak op pleegzorg meer heeft, zoals vastgelegd in een door Bureau Jeugdzorg afgegeven indicatiebesluit, zal ook het pleegcontract eindigen, met inachtneming van het bepaalde in onderdeel 4. Er hoeft geen nieuw contract te worden gesloten als er in aansluiting op het voorgaande indicatiebesluit een herindicatiebesluit voor pleegzorg wordt afgegeven. Het contract duurt dan voort voor de duur van dit herindicatiebesluit. Het herindicatiebesluit kan bijvoorbeeld aan het pleegzorgcontract worden gehecht. In geval van een crisisplaatsing kan de plaatsing en daarmee het contract, maximaal vier weken duren.
- b. Het pleegcontract kan ook beëindigd worden met wederzijds goedvinden. Hiervoor dient goed overleg tussen de pleegouders en de pleegzorgaanbieder plaats te vinden.
- c. De pleegzorgaanbieder kan de plaatsing bij een pleegouder beëindigen. Hiervoor dient de pleegzorgaanbieder te voldoen aan hetgeen is opgenomen in onderdeel 5.
- d. Ook de pleegouder kan tussentijds eenzijdig opzeggen. Hiervoor dient hij te voldoen aan hetgeen is opgenomen in onderdeel 6.
- e. Indien een pleegouder wordt belast met de voogdij over een pleegkind, eindigt het pleegcontract dat is afgesloten met inachtneming van de vereisten, opgenomen in dit artikel. Vervolgens dient een pleegcontract als bedoeld in artikel 2, tweede lid, te worden gesloten dat voldoet aan de vereisten, opgenomen in bijlage 2 van deze regeling.

Ad 5

De pleegzorgaanbieder kan, ingevolge onderdeel 3, onder c, het pleegcontract eenzijdig beëindigen. Dit kan slechts indien het belang van het kind dit vergt. Of het belang van het kind de beëindiging van het pleegcontract vergt, is ter beoordeling van de pleegzorgaanbieder. Het is noodzakelijk dat de pleegzorgaanbieder, indien hij voornemens is het contract te beëindigen, eerst in overleg treedt met de pleegouder. Overleg met de pleegouder is in twee gevallen niet vereist, namelijk wanneer de pleegzorgaanbieder ernstige vermoedens heeft dat de pleegouder het pleegkind opvoedt in strijd met het hulpverleningsplan of dat het verblijf bij de pleegouder schadelijk is voor de ontwikkeling van het pleegkind. In het eerste geval is sprake van een -ernstig vermoeden van

- een toerekenbare tekortkoming (contractbreuk): de pleegouder komt de afspraken in het pleegcontract niet na. Voorafgaand overleg met de pleegouder is evenmin nodig als de pleegzorgaanbieder ernstig vermoedt dat het verblijf in het pleeggezin schadelijk is voor de ontwikkeling van de jeugdige. Het pleegcontract kan dan onverwijld eenzijdig beëindigd worden. Een pleegouder beschikt hier niet over een blokkaderecht. Het beëindigen van het pleegcontract door de pleegzorg-

aanbieder, is wel een besluit waartegen bezwaar en beroep mogelijk is.

Ad 6

Een pleegouder kan, ingevolge onderdeel 3, onder d, het contract eenzijdig opzeggen. Ook hier geldt het uitgangspunt dat een tussentijdse opzegging niet plaatsvindt voordat hierover eerst overleg heeft plaatsgevonden tussen de pleezorgaanbieder en de pleegouder. Eenzijdige opzegging door de pleegouder kan ieder geval plaatsvinden wanneer de pleezorgaanbieder nalatig is in het nakomen van het pleezorgcontract (contractbreuk pleegt). In zulk geval dient de pleegouder zijn bezwaren aan de pleezorgaanbieder kenbaar te maken en de pleezorgaanbieder de gelegenheid te geven om de uitvoering binnen 3 weken te verbeteren.

De pleezorgaanbieder krijgt in iedere situatie waarin de pleegouder het contract wenst te beëindigen, ten minste één week de tijd om te zorgen voor een andere plek voor de jeugdige, mits het indicatiebesluit hiertoe de mogelijkheid biedt.

Ad 8

Het pleegcontract bevat in ieder geval de vereisten, gemeld onder 8. De pleegouder dient ervoor te waken dat ook derden waarmee het pleegkind te maken heeft, niet in strijd handelen met het hulpverleningsplan en de in dit artikel vermelde vereisten.

Ad. a

De pleegouder dient bij de dagelijkse verzorging en opvoeding de lichamelijke en geestelijke integriteit en zelfstandigheid van de jeugdige te respecteren. Het pleegkind moet worden beschermd tegen alle vormen van lichamelijk of geestelijk geweld, letsel of misbruik, lichamelijke of geestelijke verwaarlozing of nalatige behandeling, mishandeling of exploitatie, met inbegrip van seksueel misbruik. Met de zelfstandigheid van de jeugdige dient hierbij rekening te worden gehouden.

Ad. b

Voor bureau jeugdzorg en de pleezorgaanbieder dienen bij hun handelen uit te gaan van godsdienstige gezindheid, de levensovertuiging en de culturele achtergrond van de jeugdige en zijn biologische ouders.

Deze eis houdt niet in dat een jeugdige per se verzorgd en opgevoed moet worden door iemand (lees in dit geval: pleegouder of pleezorgbegeleider) die deze achtergrond met de jeugdige deelt. Wel moet bureau jeugdzorg, en daarmee de zorgaanbieder en de pleegouder, er voor zorgen dat er geen beslissingen worden genomen die haaks staan op de religie, levensovertuiging of culturele achtergrond van de jeugdige.

Ad 10

Het hulpverleningsplan is de basis voor de begeleiding van de pleegouder. De doelen uit het hulpverleningsplan zijn daarbij leidend. De pleezorgaanbieder ondersteunt het pleeggezin (pleegouder en andere in het gezin verblijvende kinderen) bij de uitvoering van het hulpverleningsplan en draagt daarvoor de verantwoordelijkheid. De begeleiding start bij de aanvang van de kennismaking met de jeugdige of zijn ouders.

De frequentie van de begeleiding hangt samen met de doelen in het hulpverleningsplan.

Bij de begeleiding geeft de pleegouder de pleezorgaanbieder in ieder geval de gelegenheid het pleegkind afzonderlijk te spreken. De pleezorgaanbieder ondersteunt de pleegouder in het contact met de ouders van de jeugdige. Daarnaast begeleidt de pleezorgaanbieder de omgangsregeling, indien het contact tussen de jeugdige en zijn ouder plaatsvindt in het pleeggezin.

Indien er verschil van inzicht bestaat betreffende de noodzaak of vorm van begeleiding tussen bureau jeugdzorg en de pleezorgaanbieder/pleegouder zal de pleezorgaanbieder een bemiddelende rol spelen en een gesprek arrangeren met alle betrokkenen om tot een besluit te komen.

De (gezins)voogdijwerker van bureau jeugdzorg heeft tijdens de plaatsing contact met de jeugdige, indien dat is vastgesteld in het hulpverleningsplan, of indien bureau jeugdzorg de voogdij over de jeugdige heeft verkregen.

Ad 11

Een uitgangspunt van de jeugdzorg is het behoud van of het herstel van de relatie met de ouders, ook als de hulpverlening niet gericht is op het weer door de ouders zelf laten verzorgen en opvoeden van het kind. In verband hiermee zal vaak sprake zijn van een bezoeksregeling met de ouders en eventuele andere verwanten van het pleegkind, tenzij dit kennelijk schadelijk is voor het pleegkind. Op grond van dit vereiste dient in het pleegcontract te worden opgenomen dat de pleegouder in voorkomende

gevallen medewerking zal geven aan de omgangsregeling tussen de ouder en de jeugdige. Het omgangsrecht in het kader van voogdij is geregeld in titel 15 van boek 1 van het Burgerlijk Wetboek (art. 377a t/m 377e en 377g) en in het kader van een ondertoezichtstelling in de artikelen 263a en 263b van boek 1 van het Burgerlijk Wetboek.

In geval van een pleegzorgplaatsing behouden ouders en kinderen het recht contact met elkaar te hebben. Zowel met de ouder met gezag als met de ouder zonder gezag (of een derde) kan in onderling overleg een omgangsregeling worden afgesproken. Indien hierover geen overeenstemming wordt bereikt kunnen de ouders (of de derde) zich met behulp van een advocaat tot de rechter wenden. Ook kan het zijn dat er al eerder een rechterlijke beslissing inzake de omgang is genomen, bijvoorbeeld na echtscheiding van de ouders.

Een door de rechter vastgestelde omgangsregeling dient door bureau jeugdzorg te worden gevolgd. Ook de pleegouders zijn verplicht hun medewerking te verlenen aan de uitvoering van een door de rechter vastgestelde omgangsregeling. Indien Bureau jeugdzorg wijziging van een door de rechter vastgestelde regeling nodig acht, dient bureau jeugdzorg de rechter te verzoeken de regeling te wijzigen. De wijziging behoeft niet altijd een beperking van het contact in te houden, maar kan bijvoorbeeld ook wijziging van de tijdstippen betreffen.

Ad 12

Het is in het belang van de gezonde ontwikkeling van de jeugdige dat de pleegzorgaanbieder en de pleegouder een open communicatierelatie hebben. Een pleegzorgaanbieder beschikt doorgaans over informatie over een jeugdige en zijn ouders. Het is belangrijk dat een pleegouder van de pleegzorgaanbieder in ieder geval de informatie ontvangt over feiten en omstandigheden die van invloed zijn op de verzorging en opvoeding van de jeugdige. Dergelijke informatie stelt de pleegouder in staat om verantwoorde opvoeding en verzorging aan de jeugdige te bieden. De pleegzorgaanbieder weegt af welke informatie de pleegouder volgens hem nodig heeft om het pleegkind goed te kunnen verzorgen en opvoeden. Zo zal verstrekking van informatie over het pleegkind sneller noodzakelijk zijn dan verstrekking van informatie over de ouders.

Ook de pleegouder heeft de plicht om de pleegzorgaanbieder te informeren over relevante zaken omtrent de ontwikkeling van de jeugdige. Met de informatie waarover de pleegzorgaanbieder beschikt, dient hij zorgvuldig om te gaan. De pleegzorgaanbieder neemt daarbij de wettelijke regelingen inzake privacybescherming in acht. De pleegouder moet met de verkregen informatie vervolgens ook zorgvuldig en vertrouwelijk omgaan.

Ad 15

Voor het verzorgen en opvoeden van een jeugdige krijgt de pleegouder een vergoeding van de pleegzorgaanbieder, bedoeld in artikel 28c van de wet. De vergoeding is gekoppeld aan het contract; wanneer het contract eindigt, eindigt daarmee ook de aanspraak op de vergoeding. De pleegzorgaanbieder stelt de hoogte van de pleegvergoeding en de eventuele toeslag vast. Om de hoogte te kunnen vaststellen dient de pleegzorgaanbieder over bepaalde informatie te beschikken. Het pleegcontract bevat een regeling van de informatie die de pleegouder aan de pleegzorgaanbieder dient te verschaffen, in verband met vaststelling van de pleegvergoeding en de eventuele toeslag.

Ad 16

Het pleegkind wordt betrokken bij voor hem belangrijke aangelegenheden en beslissingen als hij kan inschatten wat voor hem belangrijk is. Het gaat dan onder andere om zaken als school- en studiekeuze, de omgangsregeling met zijn ouders, medische zaken etc.

Ad 17

Het opnemen van de pleegouderverklaring in het pleegcontract is in overeenstemming met de toezegging in de Eerste Kamer.⁴

Ad 18

Dit onderdeel regelt bijzondere bepalingen voor een pleegouder als bedoeld in artikel 28a, vierde lid, van de wet. Dit zijn de zogenoemde netwerkpleegouders. Een netwerkpleegouder is reeds met de verzorging en opvoeding van een pleegkind gestart, alvorens deze pleegouder het screenings- en selectietraject heeft doorlopen. Nadat bekend is dat het kind bij de netwerkpleegouders verblijft, dient bureau jeugdzorg zo snel mogelijk, doch uiterlijk binnen een week, een tijdelijk indicatiebesluit op te

⁴ *Kamerstukken I 2012/13, 32 529, nr. I, p. 2* (brief van de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, mede namens de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie).

stellen. Uiterlijk binnen 4 weken dient er een indicatie te worden afgegeven. Het onderzoek naar de geschiktheid van de pleegouders zal dan nog wel voortduren. Dit onderzoek vindt in een periode van maximaal 13 weken plaats. Het pleegcontract zal in dit geval aanvullende bepalingen dienen te bevatten. Zo dient de netwerkpleegouder zijn medewerking te verlenen aan de onderzoeken die plaatsvinden. Net als bij de bestandpleegouders zal het pleegcontract met een netwerkpleegouder dienen te eindigen indien de pleegzorgaanbieder van mening is dat het verblijf van het pleegkind bij de pleegouder schadelijk is. Daarnaast kan het contract eindigen wanneer er binnen genoemde termijn van 13 weken vast komt te staan dat er geen verklaring van geen bezwaar wordt afgegeven of dat het screenings- en selectietraject binnen die termijn niet met goed gevolg kan worden afgerond.

Toelichting op bijlage 2

Bijlage 2 vermeldt de vereisten die gelden voor een pleegcontract tussen een pleegzorgaanbieder en de pleegoudervoogd. In geval van pleegoudervoogdij staat het pleegkind onder gezag van een van de pleegouders. De pleegouders zijn als voogd bevoegd beslissingen over het kind te nemen. Zij nemen hierdoor een andere positie in ten opzichte van het pleegkind en de pleegzorgaanbieder dan de reguliere pleegouder. Daarom zijn er voor de pleegoudervoogd aparte vereisten opgenomen.

Ten aanzien van de onderscheiden onderdelen van het pleegcontract het volgende:

Ad 3

Indien de pleegoudervoogd niet in staat is om het kind een veilige leefomgeving te bieden kan de rechter besluiten om de pleegoudervoogd van het gezag te ontzetten en daarmee neemt de voogdij een eind.

Ad 4

Voogdij betekent dat de pleegoudervoogd gezag heeft over het kind. De pleegoudervoogd is daarmee bevoegd om beslissingen te nemen over het kind. Hierbij hoort dat de pleegoudervoogd op zijn eigen manier het pleegkind kan verzorgen en opvoeden. In het pleegcontract worden geen bepalingen opgenomen die in strijd zijn met dit artikel.

Ad 5

De voogdij-overdracht betekent niet dat de pleegzorgaanbieder geen enkele verantwoordelijkheid meer heeft voor de verzorging en opvoeding van de jeugdige. Indien de voogdij van bureau jeugdzorg wordt overgedragen aan de pleegouder blijft immers nog steeds sprake van geïndiceerde jeugdzorg in de vorm van pleegzorg. Ook na voogdij-overdracht dient de begeleiding van de pleegouder bij de verzorging en opvoeding van de jeugdige daarom door de pleegzorgaanbieder te worden voortgezet. De begeleiding van pleegoudervoogden wordt, conform de afspraken met de Eerste Kamer, beperkt tot één gesprek per jaar bij de pleegouders thuis, tenzij de pleegoudervoogd meer begeleiding wenst.⁵ Bij dit jaarlijkse gesprek moet de pleegoudervoogd de pleegzorgaanbieder in ieder geval de gelegenheid geven het pleegkind afzonderlijk van de pleegouders te spreken. Een veiligheidscheck maakt onderdeel uit van de begeleiding.

Ad 6

Het kan voorkomen dat de pleegzorgaanbieder over informatie beschikt die van belang is voor de verzorging en opvoeding van de jeugdige en waarvan de pleegoudervoogd niet op de hoogte is. Deze informatie dient de pleegzorgaanbieder te verstrekken aan de pleegoudervoogd.

Ad 9

Voor het verzorgen en opvoeden van een jeugdige verkrijgt de pleegoudervoogd een vergoeding van de pleegzorgaanbieder, zoals bedoeld in artikel 28c van de wet. De vergoeding is gekoppeld aan het contract; wanneer het contract eindigt, eindigt daarmee ook de vergoeding. De pleegzorgaanbieder stelt de hoogte van de pleegvergoeding (inclusief de eventuele toeslag) vast, ingevolge de regeling pleegvergoeding. Om de hoogte te kunnen vaststellen dient de pleegzorgaanbieder over bepaalde informatie te beschikken. Het pleegcontract moet regelen welke informatie de pleegoudervoogd aan de pleegzorgaanbieder dient te verschaffen in verband met vaststelling van de pleegvergoeding. Het verschaffen van informatie gaat om voortijdig vertrek van het pleegkind of beëindiging van voogdij.

⁵ Kamerstukken I 2012/13, 32 529, nr. I, p. 3 (brief van de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, mede namens de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie).

Van deze informatie stelt de pleegoudervoogd de zorgaanbieder onmiddellijk op de hoogte.

Ad 10

Het opnemen van de pleegouderverklaring in het pleegcontract is in overeenstemming met de toezegging in de Eerste Kamer.⁶

*De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M.J. van Rijn.*

⁶ *Kamerstukken I 2012/13, 32 529, nr. I, p. 2* (brief van de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, mede namens de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie).